

have her et Forhold, som kan reformeres paa en saadan Maade, at det ikke bliver til Skade for nogen, men endog bliver til Gavn for alle, og ud fra denne Betragtning ville ærede Medlemmer sikkert kunne gaa ind paa Forslaget. For mit eget Vedkommende vil jeg tillige sætte Pris der paa af den Grund, at jeg vil betragte det som en Indledning til de Bestræbelser, der gaa ud paa efterhaanden at holde igen overfor det store Arbejde, der som Følge af ekstraordinær Lovgivning ikke mindre i nyere Tid end tidligere lægges over paa Administrationen i Retning af Bevillingers Meddelelse og Undersøgelser i de enkelte Tilfælde. Efter min Mening vil det slet ikke kunne gaa an at fortsætte paa den Maade, som vi hidtil have gjort, thi det vil medføre, at vi efterhaanden maa have en større Administration, end vi nu have. Jeg er enig med dem, der sige, at vi have alt for mange Embedsmænd, men jeg er ikke enig i, at vi have alt for mange Embedsmænd i Forhold til Arbejdet. Min Mening er, at man kunde stryge en hel Del af det unyttige og i Virkeligheden intetsigende Arbejde, saa at man derigenem kunde forringe Embedsmændenes Antal. Derimod tror jeg ikke, at man kan fortsætte ad den Vej, man er kommen ind paa, og alligevel formindske Embedsmændenes Antal.

Jeg tillader mig at anbefale dette Lovforslag paa det bedste til det høje Tings Velvillie.

Indenrigsministeren (Jensen-Sønderup): Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal fastholde Bestemmelsen i Loven af 1855, at ingen uden Bevilling maa tage højere Rente end 4 pCt., naar Laanen er sikret ved Pant i fast Ejendom, har tidligere været Genstand for Forhandling her i Tinget. Spørgsmaalet har tidligere nærmest været dette, om man skulde gaa til at ophæve denne Bestemmelse, altsaa frigive Renten op til 6 pCt. eller helt frigive den, saa at man kunde tage en hvilken som helst Rente, som Parterne kunde blive enige om, og medens der saavel fra min som fra anden Side har været udtalt Betæneligheder ved en saadan Ordning, hvorved der blev ryddet en Sten af Vejen for de moralske Betæneligheder, der vel nok i nogen Grad have gjort sig gældende, naar Talen har været om at tage mere end 4 pCt. Rente af Laan mod Sikkerhed i fast Ejendom, ville alle de Betragtninger, som jeg mener med Grund have været fremførte mod saadanne Forslag tidligere,

slet ikke kunne fremføres mod det her foreliggende Lovforslag, der jo ikke gaar ud paa at give Frihed til at tage en hvilken som helst Rente, men kun flytter Bemyndigelsen til at give Bevillingen fra Indenrigsministeren, hos hvem den efter Loven af 1855 ligger, over til den paagældende Retsskriver og letter Ansøgningen om Bevillingen saa meget, som det i det hele taget kan gøres, idet det vistnok, uden at det kommer i Strid enten med Lovforslaget eller med Forslagsstillerens Mening, i Virkeligheden kan siges, at den paagældende kun behøver at komme med en mundtlig Anmodning. Naar den paagældende kommer med sin Obligation og gør opmærksom paa — hvad der for Resten allerede fremgaar af selve Obligationen —, at han er nødt til at have Bevillingen, da Obligationen lyder paa, at der skal svares højere Rente end 4 pCt., saa kan og vil selvfølgelig den paagældende Retsskriver sige Ja. Saa paafører han det paagældende Dokument en Bemærkning derom, og denne Bemærkning skal stemples. For øvrigt er det ogsaa forudsat i Lovforslaget, at den paagældende Retsskriver kan sige Nej, og saa er der Appel til Indenrigsministeriet. Dette er ogsaa et Vidnesbyrd om, at Princippet i Loven af 1855, at der skal en Bevilling til, er fastholdt. Jeg har derfor ikke nogen som helst Betænkelighed ved at gaa ind paa Lovforslaget. Jeg erkender, at det er en Simplificering og en Indskrænkning af overflødigt Arbejde, Arbejde, som har været nødvendigt i Henhold til de Bestemmelser, der findes i Loven af 1855 — det erkendte jo ogsaa Forslagsstilleren —, hvorefter det er Indenrigsministeren, der skal give Bevillingen. Det har allerede været simplificeret saa meget, som det kunde lade sig gøre i Henhold til Lovens Bestemmelser, hvad jo ogsaa fremgik af Forslagsstillerens Udtalelser. Ansøgninger komme ikke ind i Ministeriet, og Ministeren sidder ikke og skriver Navn under hver Bevilling, men det er alt sammen noget, som bliver besørget ved Trykning med Undtagelse af, at en Assistent skal paraferere Rentebevillingerne, og saa blive disse sendte rundt til Amterne, for at de kunne udleveres af de paagældende Amter. Det er gjort saa simpelt, som det overhovedet kan gøres, saa længe vi have Bestemmelserne i Loven af 1855. Men dette her er en yderligere Simplificering, det erkender jeg, og jeg kan ikke se, at der i nogen Maade kan være noget at indvende mod Lovforslaget, og jeg kan derfor ikke alene selv tage imod Lovfor-